TAKUU SÄÄTIÖ

Eduskunta
Lakivaliokunta

LAKIVALIOKUNNAN ASIANTUNTIJALAUSUNTOPYYNTÖ, ULOSOTTOKAAREN MUUTTAMISESTA JA ERÄIKSI SIIHEN LIITTYVIKSI LAEIKSI (HE 71/2018 VP)

Takuusäätiö kiittää mahdollisuudesta antaa asiantuntijalausunto ulosottokaaren muuttamista koskevassa lainsäädäntöprosessissa.

Takuusäätiö on valtakunnallinen sosiaalialan säätiö, jonka tarkoituksena on tukea kansalaisten velkaongelmien ehkäisyä ja niiden ratkaisemiseen tähtääviä toimintoja. Aivan erityisesti säätiö edustaa niiden henkilöiden näkökulmaa, jotka ovat itse kokeneet talous- ja velkaongelmia.

Tarjoamme maksutta neuvontaa kansalaisille ja koulutusta raha- ja velka-asioista järjestöjen ja seurakuntien vapaaehtoisille, vertaisille ja ammattilaisille, myönnämme pienlainoja sosiaalisin perustein ja takauksia pankista nostettaviin järjestelylainoihin, sekä kehitämme välineitä taloudenhallinnan tueksi. Lisäksi vaikuttamme yhteiskunnan rakenteisiin, jotta ne tukisivat ihmisten itsenäistä taloudellista selviytymistä, hallittua luotonkäyttöä ja ehkäisisivät syviin velkakierteisiin ajautumista.

Takuusäätiön näkemyksen mukaan Hallituksen esitys eduskunnalle ulosottokaaren muuttamisesta on pääosin kannatettava. Hallituksen esityksen tavoitteissa on nostettu esille yksityishenkilövelallisen näkökulmasta olennainen asia; oikeusvarmuutta edistävä yhdenmukaisuus sekä käytännön menettelytavoissa että lainkäyttöratkaisuissa. Lisäksi velallisen näkökulmasta on hyvä, ettei nykyistä käytäntöä velalliskohtaisesta käsittelystä ja vastaavasta ulosottomiehestä muuteta. Hallituksen esityksen osalta Takuusäätiö toivoo lausunnossaan kiinnitettävän erityistä huomiota vielä seuraaviin näkökohtiin:

Hallituksen esityksessä on kokonaisuus arvioiden tuotu esille vähäisessä määrin uudistuksen vaikutuksia velalliseen ulosoton asianosaisena. Kohtaamme palveluissamme ylivelkatilanteessa olevia yksityishenkilöitä ja yhteydenotoissa tulevat esille myös velallisten kokemukset ulosotosta. Monet kertovat saaneensa tiedon Takuusäätiön palveluista omalta ulosottomieheltään. Toivomme, ettei ulosoton organisaatiomuutoksella ole kielteisiä vaikutuksia asiakaspalvelun saatavuuteen tai yleisneuvontaan ja palveluohjaukseen. Mitä varhaisemmassa vaiheessa velallinen saa tiedon neuvontatahoista tai velkaongelmien ratkaisumahdollisuuksista, sitä paremmat mahdollisuudet hänellä on selviytyä ylivelkatilanteestaan kohtuullisessa ajassa ja laaja-alaisemmat, velkaantumisesta herkästi aiheutuvat haitalliset seuraukset minimoiden.

Hallituksen esityksen mukaan täytäntöönpano jaettaisiin jatkossa laajaan täytäntöönpanoon, erityistäytäntöönpanoon ja perustäytäntöönpanoon. Takuusäätiö pitää erityisen tärkeänä, että velallisen mahdollisuus henkilökohtaiseen asiointiin turvataan jatkossakin. Lisäksi velallisen tulee saada ajantasaista tietoa ulosottoasioistaan ilman siirtymäkatkoksia, mikäli hänen asiansa siirtyy esimerkiksi perustäytäntöönpanosta laajaan täytäntöönpanoon. Tämä edellyttää osaavaa ja riittävää henkilöstöresurssia.

Takuusäätiö
Asemamiehenkatu 4 Puhelin 09 6126 340 S-posti info@takuusaatio.fi tai etunimi.sukunimi@takuusaatio.fi
00520 HELSINKI Internet www.takuusaatio.fi

Valtaosa ulosottoasioista hoidetaan massaluonteisesti summaarisessa menettelyssä. Esityksen mukaan perusperintä on rutiininomaista perintää, jossa velallista ei tavata henkilökohtaisesti. Takuusäätiön näkemyksen mukaan juuri ulosottomiehet ovat avainasemassa velallisen ohjaamisessa ja neuvomisessa. Ulosottomiehet tavoittavat monia velallisia, joita velallisia auttavat tahot kuten esimerkiksi talous- ja velkaneuvonta ja Takuusäätiö eivät tavoita. Velalliselle nimetty ulosottomies pystyy muodostamaan kokonaiskuvan velallisen tilanteesta, ehkäisemään lisävelkaantumista tai jopa katkaisemaan velkakierteen neuvomalla asiakasta tai ohjaamalla asiakkaan oikeiden palvelujen piiriin. Neuvonnalla ja ohjauksella on erittäin suuri merkitys ennalta ehkäisevästä näkökulmasta silloin, kun velallisen velkamäärä on vielä kohtuullinen sekä korjaavasta näkökulmasta, kun siirrytään laajaan täytäntöönpanoon. Yli 4 000 euron velkamäärä tai kuutta kuukautta pidempi ulosmittausaika ovat riittävän alhaisia raja-arvoja. Niitä tehokkaasti hyödyntämällä voidaan joko ehkäistä ylivelkatilanteiden syntymistä tai ohjata velallinen etsimään kohtuullista kokonaisratkaisua.

Helsingissä 14. päivänä syyskuuta 2018

TAKUUSÄÄTIÖ SR

Juha A. Pantzar
toimitusjohtaja

Minna Backman
lakimies

Takuusäätiö
Asemamiehenkatu 4
00520 HELSINKI
Puhelin 09 6126 340
S-posti info@takuusaatio.fi tai etunimi.sukunimi@takuusaatio.fi
Internet www.takuusaatio.fi